

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa P. F., J. G., P. I., M. M., J. M., K. S., W. Z., przeciwko
Syndykowi Masy Upadłości E. S.A. w upadłości likwidacyjnej w K.

o ustalenie istnienia stosunku pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 11
września 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś.

z dnia 8 stycznia 2018 r., sygn. akt VII Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącego na rzecz każdego z powodów po 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ś. – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 8 stycznia 2018 r. oddalił apelacje powodów P. F., J. G., P. I., M. M., J. M., K. S. i W. Z. oraz pozwanego syndyka masy upadłości E. S.A. w upadłości likwidacyjnej w K. wniesione od wyroku Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 7 września 2017 r., ustalającego, że powodów jako pracowników oraz pozwanego jako pracodawcę łączyły stosunki pracy do dnia 31 sierpnia 2014 r. - w przypadku powoda M. M. oraz do dnia 31 października 2014 r. w przypadku pozostałych

powodów P., oddalającego dalej idące powództwo oraz znoszącego wzajemnie koszty postępowania.

W sprawie tej ustalono, że powodowie byli pracownikami O. Sp. z o.o. w Ś. (dalej jako „O.”). W dniu 9 listopada 2012 r. pomiędzy „O.” a E. S.A. w organizacji w M. (później E. S.A. w K.) zawarta została umowa dzierżawy, której przedmiotem była nieruchomość położona w Ś. przy ul. K.. Wobec przejścia w dniu 14 stycznia 2013 r. części zakładu pracy „O.” na E. S.A. powodowie z dniem 1 lutego 2013 r. stali się pracownikami E. S.A. Było to przejęcie części zakładu pracy według art. 23¹ k.p. W 2013 r. E. S.A. otworzyła zakład w Ś., w którym wykonywano prace montażowo-spawalnicze, które wykonywali pracownicy spółki E. S.A. przeniesieni do tego zakładu ze Świdnicy.

Powodowie P. F., J. G., P. I., M. M., J. M. i K. S. od listopada 2013 r. zostali przeniesieni do pracy na hali w Ś., zaś powód W. Z. został przeniesiony do Ś. od kwietnia 2014 r. W dniu 1 kwietnia 2014 r. Sąd w W. ogłosił upadłość likwidacyjną „O.” i ustanowił A. M. syndykiem masy upadłościowej. Postanowieniem z dnia 22 maja 2014 r., VI GUp (...), sędzieja komisarz zezwolił syndykowi „O.” na wypowiedzenie umowy dzierżawy nieruchomości położonej w Ś. przy ul. K.. Następnie postanowieniem z dnia 12 czerwca 2014 r. sędzieja komisarz zezwolił syndykowi „O.” na odstąpienie od tej umowy dzierżawy. W konsekwencji 25 czerwca 2014 r. syndyk „O.” zajął nieruchomość przy ul. K. wraz z parkiem maszynowym. Od tego dnia E. S.A. nie miała dostępu do zajętej nieruchomości i znajdujących się w niej ruchomości. Następnie pismem z 3 lipca 2014 r. E. S.A. poinformowała syndyka „O.”, że w związku z dokonanymi przez niego czynnościami faktycznymi w postaci złożenia spółce oświadczenia o odstąpieniu od umów dzierżawy, z dniem 25 czerwca 2014 r. z mocy prawa doszło do „powrotnego” przejścia zakładu pracy na syndyka „O.” w trybie art. 23¹ k.p. Kolejnym pismem z dnia 4 lipca 2014 r. E. S.A. poinformował powodów, że wobec przejęcia przez syndyka „O.” zakładu pracy mieszczącego się w Ś. przy ul. K. z dniem 25 czerwca 2014 r., powodowie stali się jego pracownikami. W dniu 7 lipca 2014 r. powodowie po raz ostatni udali się do pracy w Ś., jednakże bramy tego zakładu były zamknięte. W lipcu 2014 r. umowy o pracę z powodami zostały wypowiedziane z dniem 1 sierpnia 2014 r. Okres wypowiedzenia wynosił 3 miesiące w przypadku powodów P.

F., J. G., P. I., J. M., K. S. i W. Z., zaś w przypadku powoda M. M. - 1 miesiąc. Postanowieniem z dnia 29 października 2014 r. Sąd Rejonowy w K. ogłosił upadłość E. S.A. w K. obejmującą likwidację majątku dłużnika i wyznaczył syndyka masy upadłości w osobie M. W..

W takim stanie faktycznym sprawy Sąd pierwszej instancji uznał, że powodów łączyły stosunki pracy do dat wymienionych w wyroku, a dalej idące powództwo oddalił, uznając, że te stosunki pracy zostały wypowiedziane „w formie dorozumianej”. Sąd drugiej instancji ocenił, że syndyk „O.”, zajmując nieruchomość przy ul. K., działał wyłącznie w celu zaspokojenia roszczeń upadłego, gdyż jego celem nie było dalsze prowadzenie działalności gospodarczej, co nie było możliwe z uwagi na okoliczności dokonanego zajęcia wyłącznie jednej nieruchomości (hali), w której zatem nie można było prowadzić cyklu produkcyjnego, ponieważ skoro pozostałe składniki mienia, w tym maszyny, znajdowały się we władaniu E. S.A. Zachowanie tego syndyka nie było skierowane na przejęcie zorganizowanej części innego zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ k.p., lecz odzyskanie (włączenie do masy upadłości) majątku upadłego celem przeprowadzenia jego likwidacji. Po stronie syndyka „O.” nie było zarówno woli przejęcia zorganizowanej części zakładu pracy innego podmiotu gospodarczego i nie podejmował on jakiegokolwiek działań faktycznych wskazujących na przejście na niego zorganizowanej części zakładu pracy. Dlatego nie doszło do przejścia powodów do syndyka „O.” na podstawie art. 23¹ k.p., ale pracodawcą powodów był w dalszym ciągu E. S.A., obecnie w upadłości likwidacyjnej.

W skardze kasacyjnej pozwany syndyk masy upadłości E. S.A. zarzucił naruszenie: 1/ art. 23¹ k.p., przez niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że wejście syndyka „O.” w posiadanie nieruchomości przy ulicy K. w Ś. nie stanowiło przejścia zakładu pracy w rozumieniu wymienionego przepisu Kodeksu pracy, a w konsekwencji jego niezastosowanie do osądu przedmiotowego sporu wskutek przyjęcia, iż niezbędnym kryterium warunkującym przejście zakładu pracy z jednego na drugiego pracodawcę była wola przejęcia dotychczasowego pracodawcy. Tymczasem po stronie skarżącego nie występowały jakiegokolwiek działania faktyczne wskazujące na przejęcie zakładu pracy w Ś., który w dniu 25 czerwca 2014 r. „zajął syndyk „O.”. wraz z całym parkiem maszynowym, a E. S.A. z

siedzibą w K., a następnie skarżący utracili „do niej jakikolwiek dostęp”; 2/ art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2016 r. (dalej też jako: PrUp), w związku z art. 316 i art. 312 ust. 1 i 2 PrUp przez niezastosowanie i przyjęcie, że ogłoszenie upadłości likwidacyjnej dłużnika stanowi w każdej sytuacji o automatycznym zaprzestaniu kontynuowania działalności przedsiębiorstwa upadłego, podczas gdy zbycie przedsiębiorstwa upadłego „możliwie w całości, z poszanowaniem zasady optymalizacji, tj. prowadzenia postępowania w taki sposób, aby roszczenia wierzycieli mogły zostać zaspokojone w jak najwyższym stopniu, a jeśli racjonalne względy na to pozwolą, aby dotychczasowe przedsiębiorstwo dłużnika zostało zachowane, a także z poszanowaniem ekonomicznych i społecznych aspektów zmierzających do utrzymania przez syndyka ‘O.’ produkcji w zakładzie pracy w Ś., z uwagi na posiadanie przez ten zakład takiej możliwości produkcyjnej lub ewentualne pozostawienie E. S.A. w przedmiocie dzierżawy do momentu zbycia zakładu przez syndyka O. na rzecz podmiotu trzeciego w myśl i na warunkach określonych w prawie upadłościowym”.

Skarżący twierdził, że jego skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ „zaskarżony wyrok Sądu II instancji zapadł wskutek rażącego naruszenia prawa przez ten Sąd, a w szczególności wskutek rażącego naruszenia art. 23¹ k.p.” i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy, że „stosunek pracy pomiędzy każdym z powodów a E. S.A. ustał z dniem 25 czerwca 2014 r.”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wnieśli o wydanie odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz wszystkich powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania z powodu ograniczenia jej wniosku tylko do twierdzenia o jej

oczywistej zasadności. W zakresie takiej przesłanki przedsądu skarżący powinien zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się taka oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie takiego wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050), ze wskazaniem, że jej podstawa jest uzasadniona, gdyż doszło do kwalifikowanego naruszenia materialnoprawnych lub procesowych podstaw kasacyjnego zaskarżenia, widocznych *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły lub dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). Sam zarzut oczywistego naruszenia wskazanego przepisu prawa nie zawsze uzasadnia twierdzenie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że skarga kasacyjna w zakresie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia nie spełniła wymagań stawianych temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia. Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wskazuje na kwalifikowane naruszenie przez Sąd odwoławczy dyspozycji art. 23¹ k.p. Wbrew podnoszonym przez skarżącego twierdzeniom, Sąd drugiej instancji rozważał, czy zachowanie syndyka masy upadłości spółki „O.” skierowane było na przejęcie zorganizowanej części zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ k.p., ale ocenił, że syndyk „O.” uzyskał zgodę sędziego komisarza na odstąpienie od zawartej w 2012

r. umowy dzierżawy i objął w posiadanie tylko nieruchomość zabudowaną przy ul. K. w Ś. oraz kilka maszyn, urządzeń i wyposażenie upadłej spółki, przeto przejął tylko składniki majątkowe, a nie cały zakład jako zorganizowaną całość. Jeżeli pozwana spółka, a następnie skarżący syndyk masy upadłości E. S.A. twierdzili inaczej, tj. że to syndyk „O.” był sukcesorem prawnym O. Sp. z o.o. w rozumieniu art. 23¹ k.p., to powinni kontestować zgodę sędziego komisarza na przejęcie samego majątku bez pracowników, a w przedmiotowej sprawie wnioskować o dopozwanie syndyka „O.” w celu zweryfikowania kluczowej dla prawidłowego osądu kwestii prawidłowości następstwa prawnego po stronie pracodawcy, czego nie dopełnili. Takie zaniechania nie mogą być naprawione w postępowaniu kasacyjnym w sprawie, w której syndyk „O.” nie brał udziału, choćby - według skarżącego - to on był sukcesorem prawnym w spornych stosunkach pracy.

Taki stan rzeczy sprawiał, że Sąd Najwyższy był na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. związany ustaleniem, że nie doszło do przejęcia powodów przez syndyka masy upadłości O. Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej na podstawie art. 23¹ k.p., ale był nim skarżący syndyk masy upadłości E. S.A., przeto zaskarżony wyrok nie może być uznany za przejaw kwalifikowanego naruszenia prawa w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podobne skargi spotkały się z odmowami przyjęcia ich do merytorycznego rozpoznania postanowieniami Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2017 r., II PK 113/16, lub z dnia 30 listopada 2017 r., II PK 11/17 (dotychczas niepublikowane), ze względu na brak wskazania innych - niż niepotwierdzony wniosek o ich rzekomo oczywistym uzasadnieniu - okoliczności, które mogłyby przemawiać za poddaniem analogicznej przedmiotowej skargi pod merytoryczny osąd kasacyjny, czego Sąd Najwyższy nie może domyślać się ani poszukiwać za skarżącego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekając o należnych każdemu z powodów kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym w zgodzie z art. 98 k.p.c.

